

Till:

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom till:

Kommunfullmäktige

**Granskning av arbetet för att motverka kränkande behandling och främja  
likabehandling**

---

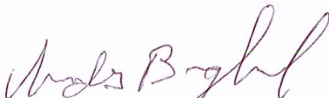
EY har på vårt uppdrag biträtt i rubricerad granskning.

På revisionsmöte den 15 juni 2021 har vi i egenskap av revisorer fått en genomgång av revisionsrapporten från EY.

Härmed överlämnar vi revisionsrapporten till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Kommunrevisionen önskar skriftligt svar på de rekommendationer som framgår av revisionsrapporten senast den 15 oktober 2021.

Värnamo som ovan



Anders Berglund

Revisionens ordförande



Lennart Swerlander

Vice ordförande

# Värnamo kommun

Granskning av arbetet för att motverka  
kränkande behandling och främja  
likabehandling



Building a better  
working world

## Innehåll

<b>Sammanfattning .....</b>	<b>2</b>
<b>1. Inledning .....</b>	<b>3</b>
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor .....	3
1.3. Genomförande och avgränsning .....	3
1.4. Revisionskriterier.....	4
<b>2. Iakttagelser .....</b>	<b>5</b>
2.1. Förebyggande och främjande insatser .....	5
2.2. Upprätta och utreda anmälningar om kränkande behandling.....	6
2.3. Uppföljning av arbetet med att motverka kränkande behandling.....	8
<b>3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer .....</b>	<b>10</b>
<b>Källförteckning .....</b>	<b>12</b>
<b>Bilaga 1. Statistik anmälda kränkningar höstterminen 2020 .....</b>	<b>1</b>
<b>Bilaga 2. Statistik elevenkät år höstterminen 2020 .....</b>	<b>2</b>

## Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Värnamo kommun granskat om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling inom grundskolan.

Vår samlade bedömning är att barn och utbildningsnämnden uppvisar ett mycket bristfälligt arbete med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling. Nämnden har enligt vår bedömning inte en tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet mot kränkande behandling vilket dels innebär att enskilda elever och personal kan hamna i kläm och dels att det inte bedrivs ett likvärdigt arbete på skolorna.

Vi ser allvarligt på att det vid flera tillfällen har försvunnit blanketter som skolorna har skickat in till förvaltningen, att det saknas analys av kränkingsanmälningar på huvudmannanivå samt att det är långa utredningstider vad gäller framförallt kränkingsanmälningar som rör personal till elev. Nämnden har enligt vår mening inte tillsett att det finns ett system som skapar förutsättningar för en säker hantering av kränkingsanmälningar. Vi vill därför å det starkaste rekommendera nämnden att omgående ta ett omtag i det samlade arbetet.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det finns ett heltäckande system för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling, där samtliga ärenden följs upp centralt.
- ▶ Stärka analysen av kränkingsanmälningar och resultatet av elevenkäter på central nivå för att identifiera behov av riktade utbildningsinsatser.
- ▶ Förkorta utredningstiderna för ärenden som gäller kränkande behandling från elev till elev.
- ▶ Säkerställa rutin kring ärenden som avser personal till elev, med fokus på att dessa ärenden hanteras skyndsamt.

## 1. Inledning

### 1.1. Bakgrund

Huvudmannen har enligt skollagen och diskrimineringslagen ett långtgående ansvar i alla led när det gäller att motverka kränkande behandling. Rutiner och aktiva insatser ska finnas för att förebygga, upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling, vilket framgår bland annat av Skolverkets stödmaterial inom området. Det förebyggande arbetet ska i stor utsträckning ske under medverkan av eleverna, vilket framgår av särskild förordning. Sammantaget krävs att huvudmannen kontinuerligt uppdaterar och följer upp rutiner och riktlinjer, samt ger förutsättningar för att styrande och stödjande dokument blir levandegjorda inom ansvarsområdet

I skollagen anges att huvudmannen alltid ska informeras när rektor får kännedom om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling. För att huvudmannen ska vara informerad och kunna följa och bedöma utvecklingen i varje enskilt fall är det viktigt att det finns fungerande system för rapportering och kommunikation om detta mellan enheten och huvudmannen.

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående samt utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att granska om barn- och utbildningsnämnden arbetar för att motverka kränkande behandling, håller sig underrättade om kränkningsärenden samt vidtar ändamålsenliga åtgärder.

### 1.2. Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling inom grundskolan.

I granskningen besvaras följande revisionsfråga:

- ▶ Har nämnden säkerställt att det bedrivs ett målinriktat arbete vad gäller att
  - förebygga,
  - upptäcka,
  - utreda,
  - åtgärda, samt
  - följa upp

arbetet med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling inom grundskolan?

### 1.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen grundas på intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med funktioner inom barn- och utbildningsförvaltningen. I granskningen har även intervjuer genomförts med rektorer samt urval av lärare och elever på tre av kommunens grundskolor. Urvalet har gjorts utifrån skolornas storlek och årskurser, erhållen statistik över kränkingsanmälningar samt resultat av elevenkät.

Granskningen är genomförd under mars till juni 2021. Den avser barn- och utbildningsnämnden och omfattar den kommunala grundskolan.

## 1.4. Revisionskriterier

### **Skollagen**

Skollagen (2010:800) stadgar att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen ska se till att:

- ▶ Det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.
- ▶ Det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- ▶ Det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn för kränkande behandling. Den personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Denne är i sin tur skyldig att anmäla det till huvudmannen, som är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

### **Diskrimineringslagen**

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Enligt diskrimineringslagen får den som bedriver verksamhet enligt skollagen inte diskriminera något barn eller någon elev. Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande i samband med verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

### **Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling**

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

### **Barnkonventionen**

Barnkonventionen fastställer att alla barn är lika mycket värda, har samma rättigheter och ingen får diskrimineras. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

## 2. Iakttagelser

### 2.1. Förebyggande och främjande insatser

#### 2.1.1. Plan mot kränkande behandling

Förvaltningen har tagit fram en gemensam mall för plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, som utgår från Diskrimineringsombudsmannens material. Granskarna har tagit del av ett urval av kommunens 19 grundskolors planer. En av sju erhållna planer från skolorna är inte upprättade efter den gemensamma mallen. Mallen innehåller bland annat Skollagens definition av kränkande behandling, avsnitt för hur skolans arbete ska utvärderas och vilka förebyggande åtgärder som ska vidtas. Vid intervju med skolorna uttrycks att mallen till viss del upplevs vara svår att använda och anpassa till skolans förutsättningar. Vidare har det framkommit att en skola inte har uppdaterat sin plan mot kränkande behandling på drygt två år, vilket dock nu är gjort under vårterminen 2021. Enligt nämndens delegationsordning är det rektor som ska upprätta planen.

#### 2.1.2. Förvaltningsövergripande satsningar

Rektorerna kan kontakta barn- och utbildningsförvaltningens utredare för att boka in utbildning om kränkande behandling på arbetsplatsträffar. Under det senaste året har 6-7 skolor besökts. Det finns ingen sammanställning hur många eller vilka skolor som har genomfört utbildningen.

Våren 2019 anordnades en föreläsning för samtlig personal och elever om digitala kränkningar. Vidare utgjorde digitala kränkningar en del av en utbildningsdag för personalen under början av 2021.

Skolornas kuratorer arbetar efter ett arbetssätt som heter HASP i årskurserna 2, 5 och 8. Arbetssättet behandlar hälsa, arbetsmiljö, självförtroende och prestation. I intervjuer framhävs att arbetssättet som en del i det förebyggande arbetet.

Det finns inga dokumenterade analyser över vilka förebyggande insatser som behöver göras på förvaltningsövergripande nivå, utifrån exempelvis elevenkäter eller statistik över anmälningar.

#### 2.1.3. Lokala satsningar på skolorna

Vid intervjuer med skolorna framkommer bland annat följande satsningar under det senaste läsåret för att motverka kränkande behandling:

- ▶ Filmvisning med efterföljande diskussion om funktionsvariationer
- ▶ Föreläsning för lärare som belyste vad lagstiftningen säger om agerande på sociala medier
- ▶ Aktivitetsdagar med åldersblandade grupper för att skapa relationer mellan elever i olika årskurser

Flera intervjuade på skolorna uttrycker att det finns ett engagemang för värdegrundsarbetet. Intervjuade elever beskriver skolorna som lugna men att det även har funnits perioder där det har varit stökigt. Det framkommer vidare att det varierar i vilken utsträckning som eleverna får ta del av resultatet av elevenkäten. Vid en intervju uttrycks även önskemål om tydligare agerande från lärarna för att minska användningen av nedsättande ord och uttryck.

Under intervjuer med lärare och elevhälsa framförs i ett fall att det finns en osäkerhet över i vilka situationer som det ska göras en anmälan om kränkande behandling, orosanmälan

respektive polisanmälan. Det varierar mellan intervjuerna i vilken utsträckning som lärare, elever och elevhälsa är delaktig i framtagandet av planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt i vilken utsträckning som planen styr arbetet för att motverka kränkande behandling.

#### **2.1.4. Bedömning**

Vi bedömer att nämnden endast delvis har säkerställt att det bedrivs ett tillräckligt förebyggande arbete. Vi ser positivt på att det har tagits fram en gemensam mall för plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att det finns möjlighet för skolorna att boka in utbildningsinsatser.

Vi bedömer däremot att det inte finns en tillräcklig systematik i det förebyggande arbetet för att kunna säkerställa att det bedrivs ett förebyggande arbete på samtliga skolor. Bedömningen görs mot bakgrund av att det saknas en kartläggning över vilka skolor som inte har tagit del av utbildningsinsatser från förvaltningens utredare. Detta medför en risk för ojämn kunskapsnivå och att skolorna hanterar kränkande behandling på olika sätt. Vidare bedömer vi att det saknas en underliggande analys över eventuella skillnader mellan skolorna och vilka förvaltningsövergripande satsningar som behöver göras.

Vi bedömer att det inte finns en tillräcklig kontroll över skolornas planer mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling då granskningen visat på skolor som inte har uppdaterat planen samt att den gemensamma mallen inte använts. Delegationsbeslut bör återrapporteras till förvaltning och nämnd, vilket också innebär att nämnden ska ta del av upprättade planer mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och därmed säkerställa att dessa finns och är tillräckliga.

## **2.2. Upprätta och utreda anmälningar om kränkande behandling**

### **2.2.1. Upptäcka kränkande behandling**

Antalet anmälningar om kränkande behandling per 20 elever under höstterminen 2020 varierar mellan 0 och 5,3 bland kommunens grundskolor. Tre skolor har inte upprättat någon anmälan under höstterminen 2020. För mer ingående beskrivning över antalet anmälningar, se bilaga 1.

Förvaltningen har tagit fram en processkarta som beskriver ansvarsfördelningen i hantering av kränkingsärenden, från det att en situation uppstår tills ärendet avslutas. Processkartan ingår som en del i mallen för plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Samtliga intervjuade upplever att det finns en tydlig process för hur anmälningar ska upprättas.

Det finns inget digitalt system för hantering av kränkingsärenden. Anmälningarna upprättas i en blankett som skickas per post till förvaltningen. Postgången för vissa skolor beskrivs vara upp till en vecka. Vid intervju uttrycks att den manuella hanteringen medför en fördröjning i arbetet samt att inskickade handlingar har försvunnit vid upprepade tillfällen. En skola ger uttryck för att de för en tydlig logg på alla handlingar som skickas till förvaltningen och därmed har kunnat kontrollera att de avsänt ärendena. Det har dock uppdragats först långt senare att förvaltningen inte mottagit dessa. Det har inte utretts var handlingarna har tagit vägen eller hur det kan säkerställas att motsvarande inte händer igen.

Det ges även ett exempel på en situation under hösten 2020 där en skola först i oktober skickade in samtliga anmälningar som upprättats löpande under året.

Enligt statistik från HT 2020 tog det i genomsnitt 13 dagar från händelse till att anmälan inkom till förvaltningen. Vid intervju uttrycks att skolorna har olika förhållningssätt till när det ska göras

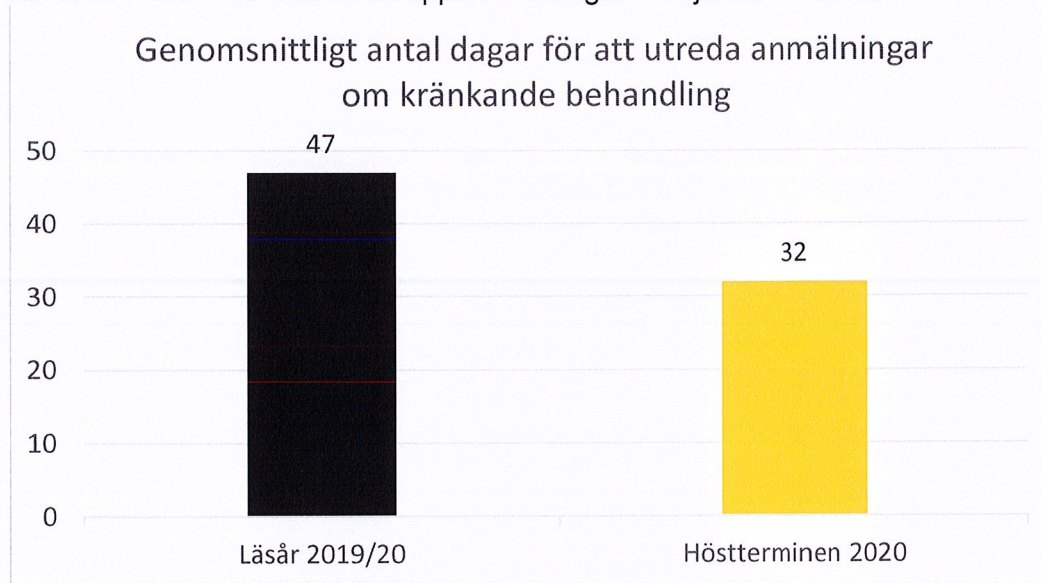


en anmälan. Som exempel ges att vissa skolor har nolltolerans och anmäler även mindre situationer medan andra skolor upprättar anmälningar endast vid större händelser.

En av de intervjuade skolorna har tagit fram ett formulär för att förenkla arbetet med att skriva en anmälan. Formuläret används för att skriva upp vad som hänt direkt när en situation uppstår. Personalen kan därefter ha formuläret som stöd när anmälan ska skrivas över i förvaltningens mallar.

### 2.2.2. Utreda och åtgärda kränkande behandling

Förvaltningen har tagit fram en gemensam blankett för utredning av kränkande behandling. I 2019/20 års verksamhetsrapport framgår följande statistik över utredningstid:



Vid intervju uttrycks att utredningstiden behöver minska och att ett digitalt system kan vara en lösning. Skolorna kan kontakta förvaltningens utredare vid frågor om hur ärenden ska hanteras.

I de fall som ett ärende avser elev till elev utreds händelsen av personal på skolan. Det varierar mellan skolorna hur ansvaret för utredningen är fördelat. En skola har organiserat arbetet i en trygghetsgrupp bestående av kurator, fritidsledare och representanter från arbetslagen. Fritidsledaren, som även är samordnare för arbetet mot kränkande behandling, fördelar vem som ska göra respektive utredning. Fördelningen bestäms från fall till fall beroende på vad anmälan avser och vilka som är inblandade. På en annan skola ansvarar den som upprättar en anmälan för utredningen.

Om ett ärende däremot avser en situation där personal har kränkt en elev hanteras det av förvaltningens utredare och förvaltningschef. Vid intervju framkommer uppgifter om att det har förekommit att utredning har påbörjats ett halvår efter anmälan skickats in, att eleven inte har kontaktats i utredningen och att vårdnadshavare inte har fått någon återkoppling. Enligt processkartan ska vårdnadshavare få löpande information och delta i möten. Vidare uttrycks att rektor och lärare inte har fått någon återkoppling i vissa ärenden, vilket beskrivs ha medfört en osäkerhet över om anmälan har utretts. Enligt intervjuade har problematiken påtalats för förvaltningen vid flera tillfällen. I början av 2021 genomfördes en omfördelning av arbetsuppgifter inom förvaltningen för att minska arbetsbelastningen för den tjänsteperson som ansvarar för utredningarna.

Nuvarande arbetssätt där anmälningarna skickas till förvaltningen och registreras på diarienummer beskrivs leda till att det är svårt att på ett enkelt sätt se helheten i ett ärende. Intervjuade upplever att ett digitalt system skulle underlätta hanteringen genom att allt underlag i ett ärende finns samlat. Datum för utredning och uppföljning av ärenden bevakas av den som ansvarar för ärendet. Det finns inget system som kan signalera om det finns anmälningar som inte har utretts eller följts upp.

### **2.2.3. Bedömning**

Vi bedömer att nämnden inte har säkerställt att det bedrivs ett tillräckligt arbete avseende att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling. Bedömningen görs mot bakgrund att nuvarande hantering där anmälan och utredningen görs på pappersblanketter medfört en fördröjning och osäkerhet i hanteringen. Vi ser allvarligt på att det vid upprepade tillfällen har försvunnit blanketter, vilket innebär en fördröjning av processen, att huvudmannen inte får en helhetsbild av ärenden och risk för att känsliga uppgifter om elever och personal sprids. Vi ser också mycket allvarligt på att problemet inte uppmärksammas och utretts för att säkerställa att det inte sker igen.

Enligt skollagen är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Vi ser därför även mycket allvarligt på de uppgifter som framkommit angående att utredning i ärenden som rör personal till elev i vissa fall har påbörjats mer än sex månader efter att anmälan upprättats. Vi ser också att utredningstiden även generellt sett är alltför lång.

Sammantaget bedömer vi att huvudmannen, i detta fall barn- och utbildningsnämnden, brustit i sitt ansvar kring att säkerställa en ändamålsenlig hantering kring att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling. Särskilt allvarligt är det då det kan innebära att enskilda elever och personal kan hamna i kläm på grund av att deras ärenden inte uppmärksammas, utreds eller att känsliga uppgifter sprids.

## **2.3. Uppföljning av arbetet med att motverka kränkande behandling**

### **2.3.1. Uppföljning på huvudmananivå**

Förvaltningens beslutsstödsystem Hypergene innehåller tre aktiviteter kopplat till arbetet med att motverka kränkande behandling. Aktiviteterna innebär att rektorn tre gånger per år ska följa upp om det finns anmälningar som inte har utretts, att plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska uppdateras årligen samt att rektorn ska informera om rutiner för anmälan om kränkande behandling i samband med att läsåret börjar.

Förvaltningen tar fram statistik över anmälningar om kränkande behandling två gånger per år, dels på en övergripande nivå dels för respektive skola. I statistiken framgår:

- ▶ Inkomna anmälningar elev-elev respektive personal – elev
- ▶ Fördelning mellan kön, skola, årskurs, månad och veckodag
- ▶ Var kränkningen har inträffat (exempelvis skolgård och matsal)

Sammanställningen görs manuellt utifrån de anmälningar som skickas in från skolorna. Statistiken redovisas för nämnden två gånger per år och det beskrivs ha blivit ett ökat intresse för frågan inom nämnden under de senaste åren. Sammanställningen av statistiken beskrivs även diskuteras under verksamhetschefens möten med rektorsgruppen. Det finns ingen dokumenterad analys eller beskrivning över om statistiken har resulterat i åtgärder. Vid intervju med rektorer framkommer inga exempel på förvaltningsövergripande analyser.

I statistiken över antal anmälningar från höstterminen 2020 framkommer att det finns skolor där det inte har upprättats några anmälningar under det senaste läsåret. Förvaltningen har inte gjort någon analys eller fördjupning i vad det kan bero på. Motsvarande gäller för en skola som hade en stor ökning av antalet anmälningar.

Förvaltningen gör en årlig enkätundersökning till samtliga elever. Resultatet av elevenkäten från vårterminen 2021 visar på variationer mellan 68-100 % avseende hur stor andel som upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras. Andelen elever som känner sig trygga i skolan varierar mellan 84-100%. Se bilaga 2 för en sammanställning av enkätresultatet. Det varierar i vilken utsträckning som enkätresultatet analyseras av skolorna. På en skola har lärarna endast tagit del av resultatet på kommunövergripande nivå och inte för den aktuella skolan, på en annan skola har skolans resultat tagits upp i elevrådet, arbetslagen och klasserna och på en annan skola har eleverna inte fått ta del av och diskutera enkätresultatet. Det finns ingen analys av resultatet på förvaltningsövergripande nivå.

I barn- och utbildningsnämndens verksamhetsrapport för grundskolan 2019/20 finns uppföljning av arbetet med kränkande behandling med som ett utvecklingsområde inför kommande år. Det framgår ingen statistik eller analys av kränkingsanmälningarna i rapporten.

### **2.3.2. Bedömning**

Vi bedömer att det inte bedrivs ett målinriktat arbete vad gäller uppföljning av kränkande behandling. Vi ser positivt på att arbetet med kränkande behandling ingår i Hypergene samt att det sammanställs statistik som även presenteras för nämnden två gånger per år. Däremot bedömer vi att det inte finns tillräckliga analyser av statistiken och enkätresultaten på en övergripande nivå. Skolverket delar in det systematiska kvalitetsarbetet i fyra delar; följa upp, analysera, planera och genomföra. Vi bedömer att det inte finns en systematik i hur de uppgifter som samlas in analyseras och därefter resulterar i eventuella åtgärder för att förbättra verksamheten.

Övergripande analyser fyller en viktig funktion i att identifiera områden som behöver förstärkas som en del i att säkerställa att skolorna har ett likvärdigt arbetssätt. Vi konstaterar att det finns skolor som inte har upprättat någon anmälan under en hel termin utan att förvaltningen har gjort en analys över vad det beror på, vilket indikerar ett behov av stärkt uppföljning. Få anmälningar kan innebära att det förekommer få kränkningar men det kan även vara ett resultat av att det är låg anmälningsfrekvens och därmed kan finnas ett mörkertal.

Vi menar att ett digitalt system där statistiken uppdateras automatiskt ger bättre förutsättningar för att kunna arbeta aktivt och vidta åtgärder utifrån resultatet. Nuvarande system med pappersblanketter där statistik måste sammanställas manuellt två gånger per år medför en fördröjning i arbetet som kan riskera att eventuella mönster och avvikelser identifieras sent. Trots detta är det huvudmannens skyldighet att sammanställa och analysera, oavsett om det finns ett digitalt system eller sköts manuellt.

### 3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vår samlade bedömning är att barn och utbildningsnämnden uppvisar ett mycket bristfälligt arbete med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling. Nämnden har enligt vår bedömning inte en tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet mot kränkande behandling vilket dels innebär att enskilda elever och personal kan hamna i kläm och dels att det inte bedrivs ett likvärdigt arbete på skolorna.

Vi ser allvarigt på att det vid flera tillfällen har försvunnit blanketter som skolorna har skickat in till förvaltningen, att det saknas analys av kränkingsanmälningar på huvudmannanivå samt att det är långa utredningstider vad gäller framförallt kränkingsanmälningar som rör personal till elev. Nämnden har enligt vår mening inte tillsett att det finns ett system som skapar förutsättningar för en säker hantering av kränkingsanmälningar. Vi vill därför å det starkaste rekommendera nämnden att omgående ta ett omtag i det samlade arbetet.

Revisionsfråga	Svar
Har nämnden säkerställt att det bedrivs ett målinriktat arbete vad gäller att arbetet med att motverka kränkande behandling och främja likabehandling inom grundskolan inom följande områden:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Förebygga</li> </ul>	<p>Delvis.</p> <p>Vi ser positivt på att det finns möjlighet för skolorna att boka in utbildningsinsatser samt processkartor över ansvarsfördelningen. Däremot saknas en kartläggning över vilka skolor som inte har tagit del av utbildningsinsatser från förvaltningens utredare. Vidare saknas en underliggande analys över vilka förvaltningsövergripande satsningar som behöver göras.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Upptäcka</li> </ul>	<p>Nej.</p> <p>Nuvarande hantering där anmälan och utredningen görs på pappersblanketter medför en fördröjning och osäkerhet i hanteringen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Utreda</li> </ul>	<p>Nej.</p> <p>I genomsnitt tog det 32 dagar att utreda ett ärende under höstterminen 2020. I granskningen har det även framkommit uppgifter om att det har dröjt över sex månader i vissa fall.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Åtgärda</li> </ul>	<p>Nej.</p> <p>Långa utredningstider och postgången försvårar möjligheterna till att vidta åtgärder. Vidare har förvaltningen inte upprättat tillräckliga analyser över arbetet med</p>

	kränkande behandling för att kunna identifiera behov av övergripande eller riktade åtgärder.
▶ Följa upp	Nej Det saknas analys på central nivå som kan identifiera mönster och behov av riktade insatser och säkerställa ett likvärdigt arbetssätt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det finns ett heltäckande system för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling, där samtliga ärenden följs upp centralt.
- ▶ Stärka analysen av kränkingsanmälningar och resultatet av elevenkäter på central nivå för att identifiera behov av riktade utbildningsinsatser.
- ▶ Förkorta utredningstiderna för ärenden som gäller kränkande behandling från elev till elev.
- ▶ Säkerställa rutin kring ärenden som avser personal till elev, med fokus på att dessa ärenden hanteras skyndsamt.

Värnamo den 15 juni 2021

Sara Shamekhi  
EY

Anna Färdig  
EY

## Källförteckning

### Intervjuade funktioner:

- ▶ Verksamhetschef grundskola
- ▶ Utredare barn- och utbildningsförvaltningen
- ▶ Tf. barn- och utbildningschef
- ▶ Tre skolor, där rektorer, en grupp elever och en grupp lärare intervjuats. I övrigt har följande funktioner deltagit i varierande förekomst per skola:
  - ▶ Biträdande rektorer
  - ▶ Kuratorer
  - ▶ Fritidspedagoger
  - ▶ Elevråd

### Dokument:

- ▶ Processkarta kränkande behandling
- ▶ Resultat av elevenkät höstterminen 2020
- ▶ Statistik över kränkingsanmälningar höstterminen 2019 och 2020
- ▶ Blanketter för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling
- ▶ Verksamhetsrapport grundskolan 2019/20
- ▶ Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för sju skolor
- ▶ Utdrag ur Hypergene avseende uppföljning av arbetet för att motverka kränkande behandling
- ▶ Delegationsordning barn- och utbildningsnämnden



## Bilaga 2. Statistik elevenkät år vårterminen 2021

Skola	Antal elever	Jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras.	Jag känner mig trygg i skolan
Apladalskolan	412	86%	93%
Borbackaskolan	147	96%	96%
Bors skola	197	68%	85%
Bredaryds skola	219	88%	84%
Enehagens skola	422	88%	95%
Exposkolan	227	88%	92%
Forsgheda skola 7-9	196	76%	94%
Fryle skola	60	92%	92%
Gröndalskolan	508	71%	90%
Gällaryds skola	48	96%	94%
Hanahöjskolan	158	94%	97%
Horda skola	69	92%	95%
Hånger skola F-6	79	94%	100%
Kärda skola F-6	62	92%	93%
Mossleskolan	403	90%	94%
Rydaholms skola	205	85%	88%
Rörstorps skola	281	98%	99%
Trälleborgsskolan	447	94%	96%
Tånö skola	23	100%	100%

Tabellen visar hur många elever som svarat stämmer helt/stämmer ganska bra på påståendena ovan.